

ΟΝΟΜΑ: _____

Ενότητα 2 : Στο σπίτι και στη γειτονιά

Η φίλη μας η Αργυρώ 2

ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ - ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- **Αντίθετες ή αντίθετα** λέγονται οι λέξεις που έχουν αντίθετη έννοια.

π.χ. μέρα - νύχτα, μακρύς - κοντός, μεγάλος - μικρός,
φως - σκοτάδι, ανοίγω - κλείνω.

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- **Σύνθετες** είναι οι λέξεις που γίνονται από άλλες (απλές) αν τις ενώσουμε.

π.χ. ανοίγω (απλή) + κλείνω (απλή) = ανοιγοκλείνω (σύνθετη)

- **Απλή** είναι κάθε λέξη που δεν είναι σύνθετη.

Οι απλές λέξεις που ενώνονται για να φτιάξουν τη σύνθετη λέξη, λέγονται **συνθετικά**. Τα συνθετικά πολλές φορές ενώνονται με το «ο» που λέγεται συνδετικό φωνήεν.

π.χ. ανάβω (πρώτο συνθετικό) + σβήνω (δεύτερο συνθετικό) =
αναβ**ο**σβήνω (σύνθετη)

Ασκήσεις

1. Γράφω δίπλα σε κάθε ρήμα το αντίθετό του.

μπαίνω: _____

κοιμάμαι: _____

ανοίγω: _____

δένω: _____

σκεπάζω: _____

ράβω: _____

φεύγω: _____

κρυώνω: _____

2. Βρίσκω την αντίθετη της κάθε λέξης.

νέος: _____

κάτω: _____

ήρεμος: _____

μακριά: _____

άρρωστος: _____

αργά: _____

όμορφος: _____

καλά: _____

3. Σχηματίζω σύνθετες λέξεις.

ανεβαίνω + κατεβαίνω : _____

πηγαίνω + έρχομαι: _____

άνεμος + μύλος : _____

μαχαίρι + πιρούνι : _____

χελιδόνι + φωλιά: _____

4. Βρίσκω τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων.

σκουρόχρωμος: _____ + _____

κουμπότρυπα: _____ + _____

βατραχοπέδιλα: _____ + _____

αγριοκάτσικο: _____ + _____

5. Γράφω ξανά τις προτάσεις αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες φράσεις με σύνθετες λέξεις.

Στην κινεζική κουζίνα αγαπούν τα γλυκά και ξινά φαγητά.

Η αδερφή της Κατερίνας είναι ψηλή και λιγνή.

Ο Καραγκιόζης έχει μαύρα μάτια.